

## อุปกรณ์และวิธีการ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าผลผลิตข้าวสารสู่ตลาดผู้บริโภคแบบมีส่วนร่วม นำไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ กรณีศึกษา กลุ่มข้าวชวานาตะปอนใหญ่ ตำบลตะปอน อำเภอลำดวน จังหวัดจันทบุรี โดยมีแผนงานวิจัยดังนี้

### เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยจำเป็นต้องใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลดังนี้  
วัตถุดิบ

1. ข้าวสาร จากกลุ่มข้าวชวานาตะปอนใหญ่
2. ถุงบรรจุภัณฑ์ที่ได้ออกแบบร่วมกับทางกลุ่มข้าวชวานาตะปอนใหญ่

### อุปกรณ์สำหรับผลิตข้าวสาร

1. เครื่องสีข้าวชุมชน
2. เครื่องซีดต่อเนื่องแนวนอน รุ่น SF-150W
3. เครื่องวัดความชื้น ยี่ห้อ Kett รุ่น PM-499

### อุปกรณ์สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

1. เครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
2. โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับงานออกแบบ

### วิธีดำเนินการจัดทำวิจัย

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าผลผลิตข้าวสารสู่ตลาดผู้บริโภคแบบมีส่วนร่วม นำไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ กรณีศึกษา กลุ่มข้าวชวานาตะปอนใหญ่ ตำบลตะปอน อำเภอลำดวน จังหวัดจันทบุรี ซึ่งขั้นตอนในการดำเนินงานแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

#### ส่วนที่ 1 พัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ข้าวสาร นำไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์

ผู้วิจัยเข้าไปศึกษาด้วยตนเองในพื้นที่ชุมชนกลุ่มข้าวชวานาตะปอนใหญ่ โดยวิธีสอบถามจากกลุ่มข้าวชวานาตะปอนใหญ่ จากนั้นจึงได้ออกแบบเครื่องมือแบบสอบถามกลุ่มข้าวชวานาตะปอนใหญ่ ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยกำหนดวิธีการดังนี้

1. เข้าไปในพื้นที่ชุมชนทำการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มข้าวชวานาตะปอนใหญ่ ดังหัวข้อต่อไปนี้คือ การรวมกลุ่ม ปริมาณข้าวสาร รูปแบบบรรจุภัณฑ์เดิมของกลุ่มข้าวชวานาตะปอนใหญ่ แล้วบรรยายและเรียบเรียงข้อมูลที่ได้ออกมา

2. ทำการเก็บข้อมูลความต้องการของชุมชนในรูปแบบบรรจุภัณฑ์ข้าวสาร เพื่อใช้ประกอบการออกแบบ โดยนำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาขอคำแนะนำและตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม และส่วนที่ 2 ความต้องการในการออกแบบโลโก้และบรรจุภัณฑ์ข้าวสารของกลุ่มชานาตะปอนใหญ่

3. ดำเนินการออกแบบและปรับปรุงรูปแบบบรรจุภัณฑ์ให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชน โดยรูปแบบยึดตามข้อกำหนด มกษ. 4004-2555 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ข้าว

4. ดำเนินการผลิตบรรจุภัณฑ์ข้าวสารขนาด 5 กิโลกรัม

5. ทำการเก็บข้อมูลความพึงพอใจของชุมชนในรูปแบบบรรจุภัณฑ์ข้าวสาร โดยนำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาขอคำแนะนำและตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม และส่วนที่ 2 ความพึงพอใจในการออกแบบโลโก้และบรรจุภัณฑ์ข้าวสารของกลุ่มชานาตะปอนใหญ่

6. สรุปผล

**ส่วนที่ 2 ศึกษาแนวทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ข้าวสารอย่างยั่งยืน**

ผู้วิจัยศึกษาแนวทางการบริหารจัดการและวางแผนการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ข้าวสาร เพื่อนำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ข้าวสาร โดยวิธีการวิเคราะห์ดังนี้

1. นำเครื่องมือการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอก (SWOT) มาใช้ในเชิงธุรกิจ เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ของกลุ่มชุมชนเพื่อหาจุดเด่น หรือ โอกาสที่สามารถสร้างความเข้มแข็งในตลาด

2. นำเครื่องมือส่วนประสมทางการตลาด 4Ps มาใช้ในการวางแผนแต่ละส่วนให้มีประสิทธิภาพ และตรงกลุ่มเป้าหมายให้มากที่สุด เพื่อวิเคราะห์หาจุดอ่อน จุดแข็งของสินค้าและบริการในด้านการตลาด

**ส่วนที่ 3 ศึกษาคุณภาพข้าวสารบรรจุถุงตามมาตรฐานสินค้าเกษตร**

ผู้วิจัยได้ศึกษาเน้นในเรื่องการวัดหาความชื้น ให้เป็นไปตามมาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ. 4004-2555 ในเรื่อง ข้าว ซึ่งต้องมีปริมาณความชื้นข้าวเปลือกไม่เกินร้อยละ 15 และมีปริมาณความชื้นข้าวสารไม่เกินร้อยละ 14 โดยน้ำหนัก เพื่อให้ได้คุณภาพข้าวที่ดีขึ้น โดยวิธีวิเคราะห์ดังนี้

1. ทำการสุ่มเก็บตัวอย่างข้าวเปลือกและข้าวสารของกลุ่มข้าวชวานาตะปอนใหญ่ไปทดสอบหาปริมาณความชื้นด้วยเครื่องวัดความชื้นแบบวัดปริมาณความจุไฟฟ้า
2. ทำการบันทึกข้อมูลและสรุปผล

### แผนดำเนินงานวิจัย

| รายละเอียด                                                                                                | ระยะเวลา                            |      |      |      |      |       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|------|------|------|------|-------|
|                                                                                                           | ตุลาคม พ.ศ. 2556 - มีนาคม พ.ศ. 2557 |      |      |      |      |       |
|                                                                                                           | ต.ค.                                | พ.ย. | ธ.ค. | ม.ค. | ก.พ. | มี.ค. |
| 1. รวบรวมสมาชิกชวานา ปริมาณข้าวสาร และรูปแบบผลิตภัณฑ์เดิมของกลุ่มข้าวชวานาตะปอนใหญ่                       | ↔                                   |      |      |      |      |       |
| 2. ศึกษาข้อมูลและความต้องการพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าผลผลิตข้าวสารของกลุ่มข้าวชวานา ตะปอนใหญ่ | ↔                                   | ↔    |      |      |      |       |
| 3. ออกแบบและวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของรูปแบบบรรจุภัณฑ์ข้าวสาร                                              |                                     | ↔    | ↔    |      |      |       |
| 4. จัดทำบรรจุภัณฑ์ข้าวสารตามมาตรฐานสินค้าเกษตรร่วมกับชุมชน                                                |                                     |      |      |      | ↔    |       |
| 5. ศึกษาคุณภาพข้าวสารบรรจุถุงตามมาตรฐานสินค้าเกษตร                                                        |                                     |      |      |      | ↔    | ↔     |
| 6. ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการและวางแผนการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ข้าวสาร                                       |                                     |      | ↔    |      | ↔    |       |
| 7. สรุปผลการวิจัย                                                                                         |                                     |      |      |      | ↔    | ↔     |

### สถานที่และระยะเวลาการทำวิจัย

1. กลุ่มชวานาตะปอนใหญ่  
เลขที่ 1/1 หมู่ 2 ตำบลตะปอน อำเภอลดง จังหวัดจันทบุรี
2. เริ่มดำเนินการตั้งแต่ ตุลาคม พ.ศ. 2556 - มีนาคม พ.ศ. 2557